

Prāvests Konstantīns Bojārs

atskatījās uz mūža 75 gadiem. Vienlaikus tas sakrita ar Ogres sv.Meinarda Romas katoļu baznīcas 10 gadu jubilejas svinībām.

Vērtēt cilvēkus gan pēc darbiem, gan sirdsapziņas – tik atbildīgu mūža misiju Dievs uzticējis Konstantīnam Bojāram. Būdams Iekšlietu ministrijas galvenais speciālists, viņš izskatījis vairākus tūkstošus padomju okupācijas orgānu nelikumīgi represēto Latvijas pilsoņu lietu, noformējot rehabilitācijas dokumentus. Savukārt kristiešu tūkstoši pie viņa kā priesterā saņēmuši palīdzību savām dvēselēm.

Baznīcas uzcēla... pats

Lai varētu sludināt Dieva vārdu, Bojārs, tēlaini izsakoties, baznīcas uzcēla... pats. Skaisto celtni Meža prospektā 1, kurai pavisam nesen tika svinēta jau 10 gadu jubileja. Katoļticīgie – latvieši, lietuvieši, poļi, arī krievi – uz dzīvi Ogrē apmetās pārsvarā pēc kara, taču vismasveidīgāk – pēc atgriešanās no izsūtījumiem un lēģeriem, kad daudziem represētajiem nācās meklēt jaunu dzīvesvietu. Viņiem bija nepieciešama arī garīgā aprūpe, ko daļēji kompensēja Rīgas dievnamu tuums. Taču ogrēniešu vajadzības pēc savas baznīcas auga augumā.

Arhibīskaps Jānis Pujats ilgstoši pētīja savus kolēģus, lai izlemtu – kurš no viņiem tad būs tas īstais lietaskoks? Izvēle krita uz Rīgas svētā Antona draudzes prāvesta palīgu. 1995.gadā arhibīskaps

Konstantīnu Bojāru iecēla par Salaspils–Ogres–Bīrzgales katoļu draudžu prāvestu.

Dievnamu celtniecības abās pilsētās risinājās vienlaikus. Neapjukt birokrātijas "džungļos", kāda tolaik (un arī tagad!) ir jautājumu kārtošana valsts iestādēs, prāvestam Bojāram palīdzēja augstākā juridiskā izglītība. Viņš ir absolvējis LVU Juridisko fakultāti.

– Celtniecībā gan biju pilnīgs nepraša: brīnījos, kas tie par "spilveniem", kas jāliek ēku pamatos, – atceras Bojārs. Taču darbu vadītājs Oļģerts Tamovičs mani ātri vien izskoloja. Tagad bez lielšanās varu teikt: šo to no celtniecības zinu!

Mūsu otrā Aglona

Pie Konstantīna Bojāra atbalstu meklēja arī ikšķilieši. Tika nodibināta Ikšķiles Romas katoļu draudze. Tā sāka sakārtot

pirmo kristietības svētvietu Latvijā – salu Daugavas vidū. To atbrīvoja no krūmiem, iekonservēja Livonijas bīskapa svētā Meinarda vēl pirms deviņiem gadsimtiem celtās mūra baznīcas drupas.

Šodien svētā Meinarda sala ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Tā ir mūsu otrā Aglona, kur svinēt sv.Meinarda svētkus ik gadu dodas simtiem svētcenīnieku. Baltais krusts uz zilo ūdeņu fona ik vakaru aicina pavērot krāšņo saulrietu.

– Mēs bijām dikti tālredzīgi, – stāsta Bojārs. – Jūtot, ka kāds var privatizēt arī Daugavas malu, steidzami nopirkām zemi, kur ierīkojām laivu piestātni. Svētcenīniekiem vai tūristiem caur svešu privātpašumu nokļūt uz salas būtu lielas problēmas.

Klausoties prāvestu, paliek skaidrs un apjaušams tas, ka nav tālu laiks, kad par sava veida svētvietu kļūs visa Ikšķile.

Sarūpēta zeme, kur uzstādīts Baltais krusts: šeit būs jaunā Ikšķiles Romas katoļu baznīca. Nobeigumam tuvojas arī klostera būve. Drīzumā pilsēta saņems lepmu dāvanu: tās centrā pacelsies monuments ar pirmā apustuļa svētā Meinarda skulptūru. Somijas granītā šo iespaidīgo mākslas darbu, kas kopā ar postamentu būs sešus metrus augsts, kaļ tēlnieks Viktors Suškevičs.

Iestrādes tālākai nākotnei

Apbrīnojama ir prāvesta Konstantīna Bojāra, teiksim tā – perspektīvas izjūta. Visvērtīgākais nekustamais īpašums Latvijā šobrīd ir zeme: baznīca, sadarbojoties ar Ogres rajona pašvaldībām, to steidz iegādāties nākamajiem dievnamiem.

– Ja ir zeme, tad kaut ko var būvēt, – saka prāvests. – Skatāmies arī tālāk, piemēram, uz Ropažu novadu, kur dzīvo pāri par 6 tūkstošiem iedzīvotāju, bet katoļu baznīcas nav. 25.augustā tur nosvinējam jau pirmo dievkalpojumu.

Baznīcu celtniecībai zeme iegādāta Bīrzgalē, Lauberē, Ķeipenē. Nākotnē jauns dievnams iecerēts Ķegumā – ļoti skaistā vietā.

Projektus piemeklēs tādus, kas dabiski iekļautos Latvijas lauku ainavā. Pirmā bezdelīga jau ir redzama Lēdmanē, kur pirms diviem mēnešiem iesvētīja gulbūves baznīcu. Pagaidām tādu vienīgo ne tikai Latvijā, bet, iespējams, Eiropā.

Klusēšanas noslēpums

Garīdznieka misija cilvēkam uzliek Klusēšanas noslēpumu.

Vaicāts par padomju varas gadiem, Konstantīns Bojārs (tolaik saukts par Kostju!) kā skaldīt noskalda:

– Man par savu pagātni nav noslēpumu un nav kauns. Jūtos gandarīts, ka, strādājot tā laika Iekšlietu ministrijas struktūrās, – nejaukt ar Valsts drošības komiteju! – varēja cīnīties ar kriminālnoziedzniekiem. Pārsvarā tie bija zagļi, laupītāji.

Par daudz smagākiem noziegumiem tiesātie nereti iegriežas baznīcā: ne jau krustu pārmet vai kaut ko nožēlot. Vajadzīgs padoms, kāda kapeika naudas... "Dai sprāvu!" (Iedod izziņu! – latviski) – pavēl priesteris. Tā, protams, tiek pasniegta ar smīniņu... "Tu neesi audzinājis savus bēmus, saku, tev ir četras sodāmības, tanī skaitā – par ļaunprātīgu izvairīšanos no alimentu maksāšanas. Ko tu dari tagad?!" Nu gan acis ir lielas! Nevar taču zināt, ka runā ne tikai ar garīdznieku, bet arī ar bijušo policijas pulkvežleitnantu.

Pēc universitātes beigšanas Bojārs dienestu iekšlietu struktūrā sāka kā operatīvais pilnvarotais, tad – kā vecākais inspektors kriminālmeklēšanā. Visbeidzot – Rīgas pilsētas Maskavas rajona Iekšlietu daļas priekšnieka pirmais vietnieks. No 1990.gada līdz atvaļināšanai no dienesta bijis Nelikumīgi represēto pilsoņu rehabilitācijas galvenais speciālists.

1954.g. 17.septembrī - pirms aiziešanas sarkanajā armijā.

Interesants ir viņa tā laika raksturojums: "... ikdienas darbā parādīja sevi kā kvalificētu juristu, disciplinētu darbinieku, iekļūtīgu un atsaucīgu pret apmeklētājiem. Ar darba biedriem draudzīgs un izpalīdzīgs."

Jautājums ir šāds: vai pozitīvā raksturojuma devēs zināja, kas ir šis "Kostja"? 1958.g. 15.maijā bīskaps Pēteris Strods sv.Jēkaba katedrālē Konstantīnu Bojāru ordinēja par garīdznieku. Lūk, Baznīcas Klusēšanas noslēpums!

Pēc negaisa nakts

Taču ir brīži, kad savu garīgo tēvu – tāds man ir prāvests Konstantīns Bojārs – ieraugi, kā saka – neparastākā rakursā. Neaizmirstama ir kāda nakts Ogres rajona Centrālās slimnīcas ķirurģiskajā nodaļā. Palātās zibenīgi izplatījās vēsts: ievietots Bojārs! It kā nevilus izgāju gaitenī: jā, tas bija viņš. Sirds pielīva ar prieku: prāvests savus grūtumus dala ar pārējiem slimniekiem – pārpildītās istabās,

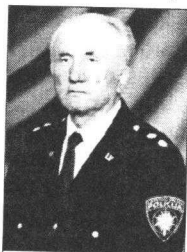
1954.gada 8.novembrī – Konstantīns Bojārs (pirmajā rindā vidū) armijā.

izgulētās gultās, ēdot sanitāru pienesto maltīti. Lai gan – ja tā padomā – varēja taču sev nodrošināt labākus apstākļus...

Bet viņš bija kopā ar mums. Un, paldies Dievam, jo naktī sākās tik nikns negaiss, ka drebēja pat slimnīcas sienas. Taču mani nebaidīja ne pērkons, ne zibens: sajutu priesteru lūgšanu.

No rīta meklēju iespēju pārmīt kādu vārdu ar garīdznieku. Bojārs sēdēja ārā uz soliņa un ar kabatnazi mizoja ābolu...

1994.g. (Iekšlietu ministrijas Nelikumīgi represēto pilsoņu rehabilitācijas nodaļas galvenais speciālists).

Anna LIEPNIECE

Foto: Jānis MOZULIS

Foto: no personiskā arhīva

1958.g. 15.maijs. Bīskaps Pēteris Strods K.Bojāru (pirmais no kreisās) ordinē par priesteri.

P.S. Par priesteri Bojāru ir dzirdēts stāstāms, ka īpaši steidzīgs viņš paliekot tad, kad saņem ziņu par Kristības sakramenta piešķiršanas nepieciešamību kādam bērnam vai pieaugušajam. Tad prāvests "auj kājas" jebkurā diennaktī laikā un dodas ceļā.

"K.Dz."